

עירובין טו. (תחילת הדף) עד טו: (משנה)

ביאורי מושגים

דיומד: באר מים ברשות הרבים (שעמוקה י' טפחים ורחבה ד') דינה כרשות היחיד. לכן אסור לשאוב ממנה מים ולהניחם ליד הבאר (שהרי מוציא מרה"י לרה"ר). אך אם יניח 4 דיומדין מסביב לבאר בארבע זוויותיה אז יהיה מותר לשאוב מבאר זה ולהניח בתוך השטח שבין הדיומדין.

דיומד=דו-עמוד - היינו, 2 קרשים המחברים זה לזה בזוית ישרה. (ראה את הציור ברש"י), [פרטי הדינים בפרק הבא].

בית סאתיים: שטחה של חצר המשכן. מאה אמה אורך על חמשים אמה רוחב (5000 אמה מרובעות). נקרא בית סאתיים, לפי שהוא שטח הראוי לזריעת סאתיים תבואה (26.5 ליטר).

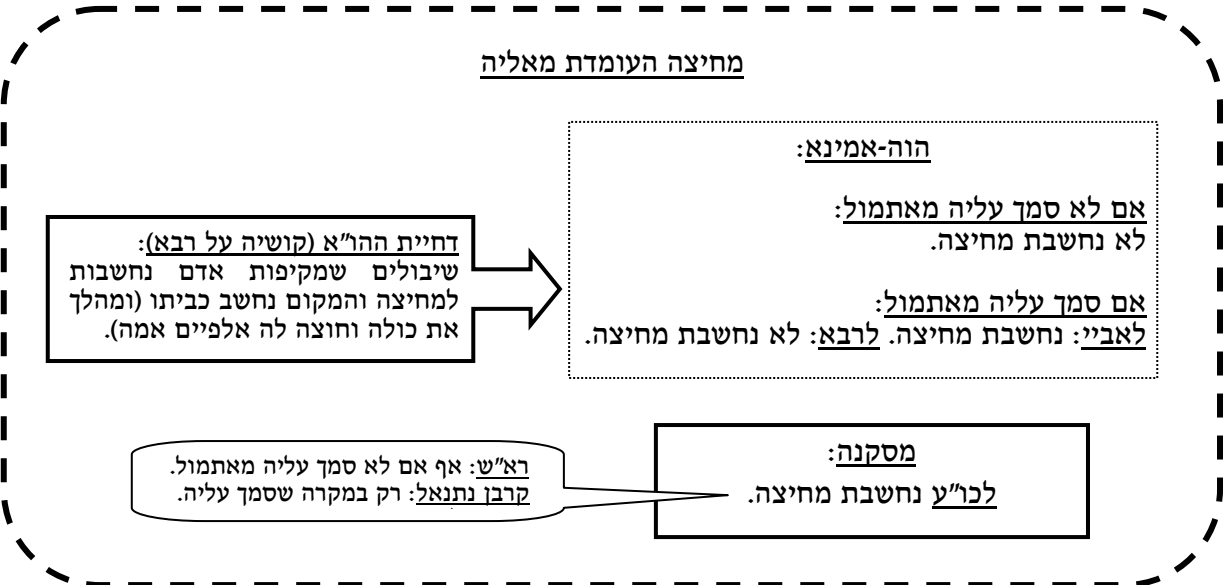
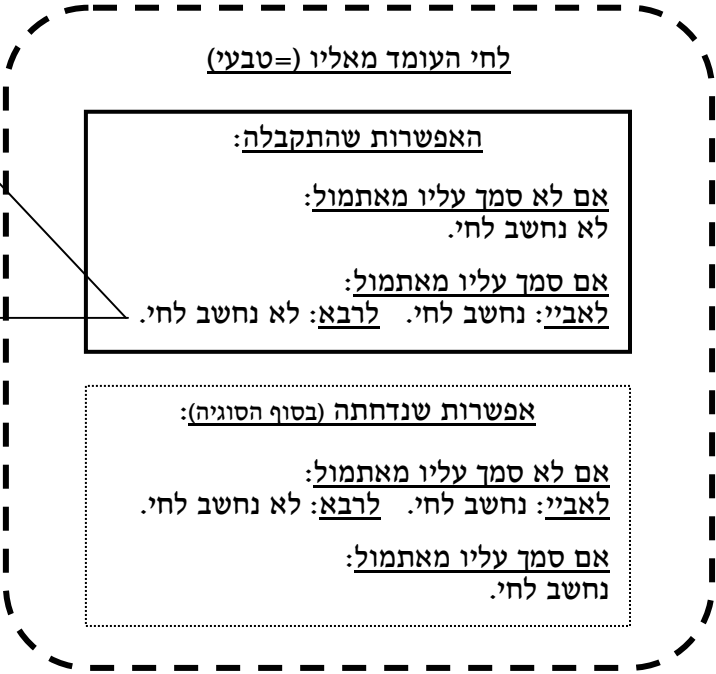
"שיעור זה נתנו חכמים לכל היקף מתוקן ואינו מתוקן כל צרכו כגון למחיצה שאין בה שתי וערב... ולהיקף שלא הוקף לדירה" (רש"י) שבמידה וקיים שיעור זה הרי דין המקום ככרמלית ואסור בטילטול ד' אמות.

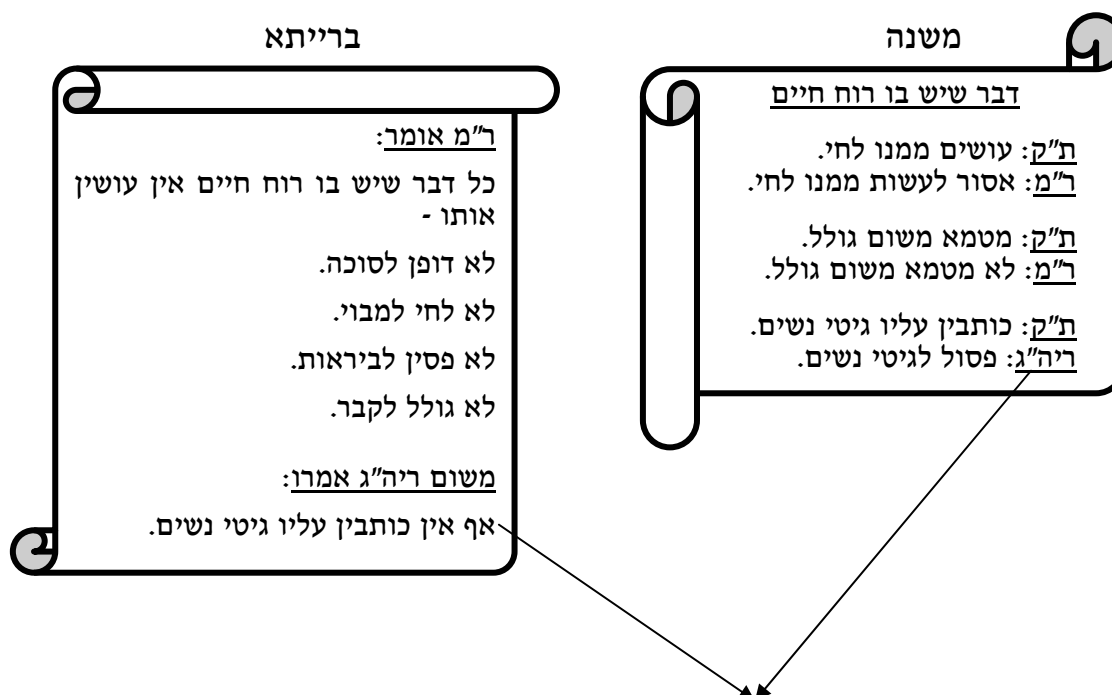
גולל: מי שנוגע בגולל טמא שבעת ימים. יש מפרשים שגולל זהו הכיסוי של ארון המת, ויש מפרשים שגולל זהו אבן של מצבה שנותנים לשם סימן על הקבר לאחר שקברו את המת וסתמו את הקבר.

אפשרות א לטעם (בשלב הה"א):
אביי: כי הרי סמך עליו מאתמול.
רבא: כיוון שלא נעשה מעיקרא לשם לחי.

אפשרות ב לטעם (בשלב המסקנה):
אביי: כי ההיתר של לחי לדעת אביי הוא משום מחיצה.
רבא: כי ההיתר של לחי הוא משום היכר, ולכן רק אם עשה את הלחי בידיים.

פסיקת ההלכה:
 הגמרא הוכיחה מדברי רב לרב הונא שהלכה כשיטת אביי (וזה אחד מהמקרים של יע"ל קג"ם שבהם הלכה כאביי לעומת רבא).

מקור הדין של ריה"ג: כלל ("וכתב) ופרט ("ספר") וכלל ("ונתן בידה") - אין לך אלא כעין הפרט [דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל]. (ע"פ תוס')

וחכמים (שחולקים במשנה על ריה"ג) טוענים: מהמילה "ספר" אין ללמוד כלום, ומהמילה "וכתב" יש ללמוד שאשה מתגרשת רק בגט (כתיבה).

ריה"ג לומד דין זה (שמתגרשת רק בגט) מהמילה "ספר" כריתות".

חכמים לומדים מ"כריתות" שהגט צריך להיות כורת בינו לבינה (ללא הגבלת תנאי לעולם).

ריה"ג לומד דין זה (שהגט צריך להיות כורת) מכך שכתוב "כריתות" ולא רק "כרת".

חכמים סוברים שלא ניתן ללמוד דין נוסף מכך שכתוב "כריתות" ולא "כרת".